

UKRAINIAN A: LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1 UKRAINIEN A: LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 UCRANIANO A: LITERATURA – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Friday 9 May 2014 (morning) Vendredi 9 mai 2014 (matin) Viernes 9 de mayo de 2014 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is [20 marks].

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est [20 points].

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es [20 puntos].

Зробіть літературний аналіз лише **одного** із нижчеподаних текстів. У вашому творі ви повинні дати відповідь на обидва запитання, наведені нижче.

1.

5

20

Сидів на горбку.

Перед ним лежало село. Бідне, сковане і стиснене в кліщах великого павука. І прокидалось, і знову погибало, і знову ворушилось, як муха в послідніх судорогах.

І чим більше тиснули кліщі, тим більше ворушилось сковане тіло, корчилось і кидалось.

А часом, як з великого болю, з великим розмахом прокидалось воно, і здавалося, що туй-туй вже освободиться – якби був хтось подав йому хоч дрібку помочі ...

Павукові кліщі тиснули і сьогодні, а село ворушилось, прокидалось, ловило наче щось руками і скидало із себе кроваві кліщі-кайдани.

Сидів і дивився на ту сцену. Боліло у грудях серце, і огнем палали очі.

10 Схилив сиву голову і думав. Хоч і не хотів думати, та самі думи роями мішалися в мізку, пригадували минуле та малювали будуче.

Згадував молоді літа, а відтак той час, як вступав у життя.

I коли стояв на роздорожжі життя, питав, котрою дорогою іти, щоб здобути щастя. Одні казали, що щастя в багатстві, в грошах.

15 І гуртами йшли тою дорогою.

А другі казали, що щастя – жити для других.

Мало йшло сею дорогою.

Відважився піти нею.

А дорога стояла перед ним повна терня, поросла будяками. Була тяжка.

I казали, щоб іти сею дорогою, треба життя, правдивого життя!

I питався за життям. Яке воно, що се значить – жити?

Життя – то борба, а жити – значить боротись! Боротись! З ким боротись і за що боротись? Чи з другими? Таж жити для других – значить щастя! А він шукав через посередництво життя – щастя!

25 Іди тою порослою дорогою, казали йому, а найдеш темні, демонські сили, що будеш з ними боротися; а як побідиш, будеш щасливий!

Тож і буде рай для тебе!

I він пішов!

А на дорозі стрічали його люди, казали, що, хотівши жити, треба друга, щоб помагав і 30 піддержував його в борбі, треба щирої подруги!

Шукав її!

I ось пригадує він собі одно гарне дівча, в котрім гадав найти спільну товаришку в борбі, значиться – в життю і в щастю!

Тямить добре ті чудові очі, то рожеве личко, ті чорні, мов терен, брови. І як те все минулось? Де то все пропало? Чому розійшлись вони? Знає він добре і пригадує ті хвилі – тяжкі, гіркі хвилі!

А мусили такими бути, бо, противно, він мусив би зречися життя, а з ним і щастя – а він бажав одного і другого!

Був такий гарний день, як сьогодні, лиш що то було вечором і було ще краще. Діялось 40 також у селі.

Сидів в огородчику і також думав о щастю. Думав, думав!

А думи як та піна на воді! Прийде струя* – і їх нема! Пропали. Розвіялися і вони так! Співав соловей, світив місяць, сяли зорі, і пахли квіти.

Коло нього сиділа дівчина, сміялась, жартувала, а відтак кокетливо положила голову 45 єму на груди.

- Чи ти щасливий? запиталась.
- Ні, шукаю щастя. А ти?
- Хочу ... ні мушу його знайти!

Йому забилось живіше серце.

50 — I в чім найдеш ти його? — спитав нехотячи. Засміялась.

Іван Діброва *Щастя* (1905)

- (а) Що можна довідатись із цього уривку про внутрішній світ розповідача та про становище, у якому перебуває село?
- (б) Які стилістичні засоби вжито автором для відтворення та підкреслення думок та емоцій, які описані в цьому уривку?

^{*} струя: струм

Скінчилось літо

Скінчилось літо. Шелестять дощі Холодні – без веселок та без гроз, А завтра на стави і на кущі Змертвілим птахом упаде мороз.

I паморозь, немов могильна сіль,
 Скує у лузі голі дерева.
 І тільки вогники далеких сіл
 Підкажуть, що земля іще жива.

Я жадібно ті вогники ловлю
10 І розмірковую в осінній млі,
За що крилату блискавку люблю:
Вона – це мова неба і землі.

В її ударах догорить пітьма, І ніби світ спочатку виника.

15 Без неї ця земля така німа, Як зморена душа без язика ...

> Та ні веселки в небі, ні грози. Пливе туман, як вікова журба. Тремтінням удовиної сльози

20 Мене зустріне схилена верба.

На ній вмирання мовчазна печать. Взялись багном дороги і мости ... Навчи мене, природо, так мовчать, Щоб блискавку у грудях зберегти.

Микола Руденко Прозріння (1978)

- (a) Яким чином назва твору ϵ віддзеркаленням його основних ідей?
- (б) Які стилістичні засоби застосовує поет для опису природи та її пов'язання з його внутрішнім світом?